

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet betreffende leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding. (Hervorming leerlingenbegeleiding).

1. INHOUDELIJK

1. Het kader

In het regeerakkoord neemt de Vlaamse Regering zich voor om de verantwoordelijkheden van ouders, lerarenteam, school, CLB en welzijnssector inzake leerlingenbegeleiding beter te laten sporen door overlappingsen en versnippering weg te werken. Verder benadrukt de Vlaamse Regering het belang van studie- en beroepskeuzebegeleiding waarmee leerlingen inzicht krijgen in hun eigen talenten en interesses en in de doorstroommogelijkheden van de verschillende studierichtingen in het secundair onderwijs naar hoger onderwijs en/of arbeidsmarkt.

In de beleidsnota onderwijs 2014-2019 werden in dit kader volgende twee operationele doelstellingen opgenomen: 1) een betere studiekeuzebegeleiding realiseren en 2) de ondersteuning van lerenden versterken.

Als eerste antwoord op de plannen uit het Regeerakkoord en de beleidsnota keurde de Vlaamse Regering op 11 december 2015 de conceptnota 'Krijtlijnen voor een hervorming van de leerlingenbegeleiding in Vlaanderen' goed. Als tweede antwoord werd een voorontwerp van decreet betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 14 juli 2017.

Het voorontwerp van decreet werd ter advies voorgelegd aan de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR), de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid (SARWGG). Ook werd een advies opgemaakt door het Kinderrechtencommissariaat en door het Vlaams Instituut Gezond Leven, VAD¹, Sensoa en VVWJ².

¹ VAD is de partnerorganisatie van de Vlaamse overheid in het kader van het preventiebeleid van alcohol- en andere drugproblemen.

² Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg

Verder werden formele onderhandelingen georganiseerd met de representatieve vakorganisaties, de onderwijsverstrekkers en de CLB-sector. De onderhandelingen vonden plaats op 3 oktober, 24 oktober, 14 november, 21 november, 7 december en 14 december 2017 en werden bekrachtigd in het protocol nr. 72 van 19 december 2017.

De desbetreffende adviezen en inspraakmomenten resulteerden in een aantal tekstwijzigingen zoals nader beschreven in rubriek 2 van deze nota. Die aanpassingen zijn meestal van juridisch technische aard en doen geen afbreuk aan de strekking van de eerste principiële beslissingen van de Vlaamse Regering.

2. Tekstaanpassingen

Hierna volgt een beknopt overzicht van de wijzigingen aan het voorontwerp van decreet in vergelijking met de versie zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 14 juli 2017.

Voor de meer gedetailleerde uitleg bij alle artikelen wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het voorontwerp.

Artikel 2. In dit artikel worden enkele definities herwerkt en geschrapt. De begrippen remediërende maatregelen, dispenserende maatregelen en netwerk worden geschrapt. Deze begrippen worden niet gebruikt in het luik voor de CLB's. De sticordi-begrippen komen wel aan bod in het luik voor de scholen maar staan gedefinieerd in het niveaudecreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs. Om tegemoet te komen aan het advies van het Vlaams Instituut Gezond Leven, VAD³, Sensoa en VVVJ wordt de definitie gezondheid toegevoegd. Op basis van de input tijdens de onderhandelingen worden ook nog enkele inhoudelijke aanpassingen aangebracht. Zo worden volgende definities herwerkt: handelingsgericht advies, handelingsgerichte diagnostiek, leerlingenbegeleiding en de draaischijffunctie.

Art. 4. Voor de leesbaarheid van het decreet werd gevraagd door de onderhandelaars om de opdrachtsverklaring te herschrijven en de doelstelling van leerlingenbegeleiding hierin op te nemen.

Art. 5. In dit artikel wordt het proces van leerlingenbegeleiding uitgewerkt. Eerder stond de inhoud van dit artikel opgenomen in artikel 13. In functie van leesbaarheid en samenhang wordt dit luik nu geplaatst onder artikel 4 zodat het samen gelezen kan worden met de opdrachtsverklaring. In de adviezen kwam regelmatig de vraag naar verduidelijking inzake ambtsgeheim van schoolpersoneel. In de memorie bij artikel 5 wordt hierover een passage ingeschreven om scherp te stellen wat hieronder verstaan wordt.

Art.6. In dit artikel worden enkele juridisch-technische aanpassingen aangebracht. In het hele decreet wordt telkens waar de rechten en plichten van ouders en opvoedingsverantwoordelijken verschillen, de opvoedingsverantwoordelijken expliciet vermeld. Verder in dit artikel wordt de rol van het CLB inzake preventieve gezondheidszorg voor leerplichtigen in huisonderwijs verder uitgeklaard alsook het mechanisme met de werkingsmiddelen die hiervoor aan de centra toegekend zullen worden.

Art. 7 en 8. In deze artikels worden inhoudelijke aanpassingen doorgevoerd op vraag van de onderhandelaars.

Art. 9. In dit artikel worden de leerling en de ouders als cliënt van het centrum omschreven en de school als partner. Bovendien wordt toegevoegd dat ouders en leerlingen zich niet kunnen

³ VAD is de partnerorganisatie van de Vlaamse overheid in het kader van het preventiebeleid van alcohol- en andere drugproblemen.

verzetten tegen het inzetten van de kernactiviteiten signaalfunctie en consultatieve leerlingenbegeleiding. Leerlingen en ouders kunnen zich wel verzetten tegen een systematisch contact met een bepaalde medewerker van het centrum. In de eerste versie stond hier arts, dit wordt verruimd naar medewerkers.

Art. 11. In dit artikel worden de verwachtingen ten aanzien van de centra verduidelijkt.

In het hele decreet wordt het woord netwerkpartners vervangen door schoolexterne diensten.

Art. 16. In dit artikel wordt opgenomen dat centra netoverstijgend binnen een regio afspraken moeten maken omtrent bereikbaarheid, openingsuren en permanentie. De verwachting dat binnen die regio steeds 1 centrum open moet zijn wordt verschoven naar artikel 11. Verder in dit artikel wordt verduidelijkt dat de praktische coördinatie van de systematische contacten en vaccinaties in infrastructuur dicht bij de school moet doorgaan. Hiermee maken we het mogelijk dat hiervoor ook schoolinfrastructuur of infrastructuur van andere instanties zoals bijvoorbeeld Kind & Gezin gebruikt kan worden zolang deze voldoet aan de kwaliteitseisen en reglementering zoals bepaald door de Vlaamse Regering.

Art. 20, 21 en 22. In deze artikels worden enkele juridisch-technische aanpassingen doorgevoerd in functie van volledigheid en correctheid van de regelgeving.

Art. 29. Dit artikel over de verdeling van het werkingsbudget werd op vraag van de onderhandelaars volledig herwerkt. Het artikel bepaalt de verdeling van het werkingsbudget voor de centra en de permanente ondersteuningscellen. Dit artikel wordt herschreven in functie van de nieuwe omkadering waarbij ook het systeem van de gegarandeerde berekening wordt ingeschreven. In het eerdere artikel werd de voorafname van de permanente ondersteuningscellen niet opgenomen. Tijdens de onderhandelingen werd opgemerkt dat dit sterk ten koste gaat van het werkingsbudget van de individuele centra. Op vraag van de centra wordt die sokkel opnieuw ingeschreven en wordt het werkingsbudget zoals de centra dit vandaag ontvangen gegarandeerd.

Art. 36 en 37. Beide artikels moeten samen gelezen worden. In artikel 36 wordt opgenomen wat de rationalisatienorm op centrumniveau en op netwerkniveau inhoudt. In artikel 37 wordt duidelijker omschreven wat er gebeurt wanneer een centrum hier niet aan tegemoet komt.

Art. 38 tot en met 41. Deze artikels werden grondig herschreven in functie van leesbaarheid en duidelijkheid. Qua inhoud verandert enkel het groeimechanisme vanaf het schooljaar 2019-2020. Die verandering komt er om zo de centra sneller de extra omkaderingsgewichten te kunnen toekennen.

Art. 49 tot en met 60. Deze artikelen werden toegevoegd op vraag van de onderhandelaars om zo de oprichting, de bevoegdheid en de werking van een onderhandelingscomité specifiek voor de netoverschrijdende samenwerkingsverbanden (een onderhandelingscomité voor de netoverschrijdende regionale ondersteuningscel) tussen de centra vast te leggen.

Na het toevoegen van deze artikels werd de nummering van de daaropvolgende artikelen aangepast.

Art. 80 en 98. Deze artikelen werden toegevoegd. Hiermee wordt in de decreten rechtspositie de verduidelijking opgenomen dat de prestaties die een personeelslid heeft geleverd in het mandaat van directeur tot en met 31 augustus 2018, na de omzetting van dat mandaat in een tijdelijke aanstelling of vaste benoeming op of na 1 september 2018 blijven gelden als effectief verworven administratieve en geldelijke anciënniteit.

Art. 99 tot en met 102. In deze artikels worden de definities aangepast zoals ze ook werden herwerkt in artikel 2. Verder werden de artikels inhoudelijk aangepast conform de artikels in het luik van

de centra. Er werden ook nog enkele inhoudelijke aanpassingen doorgevoerd om tegemoet te komen aan de opmerkingen uit het VLOR-advies en tijdens de onderhandelingen waarin gesteld werd dat de rol van de school te stringent geformuleerd is. Verder kwamen er zowel in het VLOR-advies als tijdens de onderhandelingen vragen over de verhouding tussen het bestaande zorg- en gokbeleid en het beleid op leerlingenbegeleiding. Om dit uit te klaren wordt in het luik van de scholen basisonderwijs expliciet opgenomen dat het bestaande zorg- en gokbeleid geïntegreerd moet worden in het beleid op leerlingenbegeleiding.

Art. 110 tot en met 115. In de artikels die een wijziging aan de codex secundair onderwijs inhouden, worden dezelfde aanpassingen gedaan als in het decreet basisonderwijs. In dit luik wordt echter niet verwezen naar het zorgbeleid dat eigen is aan de regelgeving in de het basisonderwijs.

Art. 116. Dit artikel wordt toegevoegd om tegemoet te komen aan discussies over het omkaderingssysteem op onderhandelingen. In dit artikel wordt een evaluatiemoment ingeschreven in het schooljaar 2021-2022 van het omkaderingssysteem zoals bepaald in het voorontwerp van decreet. Indien nodig zal die evaluatie leiden tot een bijsturing of de implementatie van een nieuw omkaderingssysteem. De Vlaamse Regering kan nog andere thema's toevoegen aan deze evaluatie.

2. BUDGETTAIRE WEERSLAG

De Inspecteur van Financiën verleende een advies dd. 27 juni 2017. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd gegeven dd. 14 juli 2017.

Na het ontvangen van het advies IF werd een artikel ingeschreven dat specifieke werkmiddelen voorziet voor leerplichtigen in huisonderwijs die via een CLB een systematisch contact laten uitvoeren en een vaccinatie. Op basis van het totaal aantal leerplichtigen in huisonderwijs waarvoor een individuele verklaring of gemeenschappelijke verklaring huisonderwijs wordt ingediend schatten we de kost in tussen de €75.000 tot €100.000.

3. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/152 van 19 mei 2017.

Het voorontwerp van decreet valt binnen het toepassingsgebied van de reguleringssimpactanalyse en de JoKER.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Ook na de tekstaanpassingen naar aanleiding van de inspraakprocedures, blijft het gegeven dat het voorstel van beslissing geen weerslag heeft op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Ook na de tekstaanpassingen naar aanleiding van de inspraakprocedures, blijft het gegeven dat het voorstel van beslissing geen weerslag heeft op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemene beleid in zake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet betreffende leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding en de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, te gelasten om over dit voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

3° de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, te machtigen om de betrokken onderwijsactoren onder voorbehoud van de definitieve goedkeuring van dit decreet, te informeren over de bepalingen ervan zodat lokaal de hervorming optimaal kan worden voorbereid.

Viceminister-president,
Vlaams Minister van Onderwijs,
Hilde CREVITS.

Bijlagen:

1° voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding en de memorie van toelichting

2° memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet

3° advies van de Vlaamse Onderwijsraad

4° advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

5° advies van de Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid

6° advies van het Kinderrechtencommissariaat

7° advies opgemaakt door het Vlaams Instituut Gezond Leven, VAD, Sensoa en VVWJ

8° protocol nr. 72 de onderhandelingen met de sociale partners in de onderwijssector